

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tat-8 ta' Ottubru, 2004

Citazzjoni Numru. 96/2004

Philip u Pauline konjugi Borg Cardona

Vs

**Is-socjeta' EFW Limited, Raphael Farugia u Elizabeth
Farrugia Wismayer**

II-Qorti.

Preliminari

Rat **I-att tac-citazzjoni** li permezz tagħha l-atturi ppremettew illi huma kienu jikru, mingħand Adrian Genovese, il-fond bin-numru 12, Iris House, Triq Spinola, San Giljan, sa mis-snin hamsin;

Premess illi fl-ewwel (1) ta' Lulju tas-sena elfejn u tlieta (2003), permezz ta' bejgh in licitazzjoni mizmum taht I-awtorita' ta' din il-Qorti, I-imsemmi fond gie liberat favur is-socjeta' konvenuta EFW Limited (Dok. A);

Premess illi I-konvenuti Raphael Farrugia u martu Elizabeth Farrugia Wismayer, direttrici ta' EFW Limited, ftit wara I-imsemmi bejgh in licitazzjoni, u cioe' fil-wiehed u ghoxrin (21) ta' Awwissu tas-sena elfejn u tlieta (2003), kienu marru tista' tghid ghal gharrieda għand I-atturi u talbuhom jiffirmaw skrittura mas-socjeta' konvenuta EFW Limited, kif fil-fatt għamlu, u dan b'kollo f'temp ta' xi 20 minuta;

Premess illi I-imsemmija skrittura, liema skrittura qieghda tigi hawn annessa u mmarkata bhala Dok. B, in succinct tghid illi I-partijiet qegħdin jaqblu u jiddikjaraw illi I-istess skrittura qieghda tittermina għar-rigward il-fond fuq imsemmi, kwalunkwe lokazzjoni precedenti ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi u illi I-lokazzjoni għandha tigi meqjusa bhala lokazzjoni gdida, oltre illi tistipula kera ta' erbghin lira Maltin (Lm40) fis-sena ghall-perijodu ta' hames (5) snin, liema kera għandha tithallas kull sena bil-quddiem;

Premess illi I-attur Philip Borg Cardona għandu tlieta u tmenin (83) sena, filwaqt illi martu I-attrici Pauline Borg Cardona għandha tmienja u sebghin (78) sena;

Premess illi I-konvenuti nducew lill-atturi sabiex jiffirmaw I-imsemmija skrittura u dan billi assikurawhom li kollox kien ser jibqa' bhal qabel, u li ma kien ser jinbidel xejn fit-termini tal-lokazzjoni, u I-atturi da parti tagħhom riedu wkoll iserrhu rashom li kienu ser jigu rikonoxxuti mis-sid il-għid, bir-rizultat madankollu illi I-imsemmija skrittura datata 21 ta' Awissu, 2003, holqot pregudizzju serju lill-atturi u lil binhom li tghix magħhom fl-istess fond, u dan stante illi fl-imsemmija skrittura gie stabbilit, *inter alia*, illi kwalunkwe kuntratt ta' lokazzjoni precedenti kien qiegħed jigi terminat, u illi I-lokazzjoni kellha titqies bhala wahda gdida;

Kopja Informali ta' Sentenza

Premess ghalhekk illi I-kunsens ta' I-istess atturi ghall-iskrittura datata 21 ta' Awissu, 2003, nkiseb b'egħmil doluz da parti tas-socjeta' konvenuta EFW Limited u/jew tal-konvenut Raphael Farrugia u tal-konvenuta Elizabeth Farrugia Wismayer jew min minnhom, kif ser jirrizulta ahjar waqt is-smiegh tal-kawza, billi wkoll il-kunsens ta' I-atturi ghall-imsemmija skrittura gie moghti bi zball dwar fatt li jaqa' fuq is-sustanza nnifisha ta' I-oggett tal-ftehim u in oltre billi I-kunsens ta' I-atturi ghall-imsemmija skrittura gie moghti bi zball dwar il-ligi, liema zball kien il-kawza wahdenija jew ewlenija ta' I-istess skrittura;

Premess illi ghalhekk I-imsemmija skrittura hija nulla u I-atturi għandhom id-dritt li jitkolbu li I-istess skrittura tigi rexissa;

Jghidu għalhekk il-konvenuti ghaliex, għar-ragunijiet premessi, m'għandiex din il-Qorti:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi illi I-kunsens ta' I-atturi fuq I-imsemmija skrittura tal-21 ta' Awissu, 2003 gie karpit b'egħmil doluz da parti tas-socjeta' konvenuta EFW Limited u/jew tal-konvenut Raphael Farrugia u I-konvenuta Elizabeth Farrugia Wismayer jew min minnhom u/jew li I-kunsens ta' I-atturi fuq I-imsemmija skrittura gie moghti bi zball dwar fatt li jaqa' fuq is-sustanza nnifisha ta' I-oggett tal-ftehim u/jew li I-kunsens ta' I-atturi fuq I-imsemmija skrittura gie moghti bi zball dwar il-ligi, liema zball kien il-kawza wahdenija jew ewlenija ta' I-istess skrittura;
2. Tiddikjara li I-istess skrittura hija nulla u mingħajr ebda effett;
3. Konsegwentement tigi dikjarata rexissa I-istess skrittura bejn il-kontendenti ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi;

Bl-ispejjez kontra I-konvenuti li minn issa huma ngunti in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' I-atturi a fol. 3 tal-process;

Rat in-nota ta' I-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta EFW Limited a fol. 14 tal-process fejn eccepier:

1. Illi fl-ewwel lok l-atturi għandhom jagħzlu bejn il-qerq, is-simulazzjoni jew l-izball bhala r-raguni ghala qegħdin jghidu li l-iskrittura mhix valida;
2. Illi mhux minnu li l-atturi ma kienux jafu x'kien qed jiffirmaw meta saret l-iskrittura u mhux minnu li b'xi mod gew indotti jiffirmaw l-istess skrittura u dan kif ser jigi pruvat waqt is-smiegh tal-kawza;
3. Illi l-iskrittura mhiex milquta minn ebda vizzju li jwassal sabiex din tkun nulla jew invalida;
4. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat in-nota ta' I-eccezzjonijiet tl-konvenuti Raphael Farrugia u Elizabeth Farrugia Wismayer a fol. 17 tal-process fejn eccepew:

1. Illi preliminarjament l-eccipjenti mħumiex il-legittimi kontraditturi stante li l-fond mertu tal-kawza mhux proprjeta' tagħhom personali u għalhekk għandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju bl-ispejjeż kontra l-atturi;
2. Illi mingħajr pregudizzju għas-suespost l-atturi għandhom jagħzlu bejn il-qerq, is-simulazzjoni jew l-izball bhala r-raguni ghala qegħdin jghidu li l-iskrittura mhix valida;
3. Illi mhux minnu li l-atturi ma kienux jafu x'kien qed jiffirmaw meta saret l-iskrittura u mhux minnu li b'xi mod gew indotti jiffirmaw l-istess skrittura u dan kif ser jigi pruvat waqt is-smiegh tal-kawza;
4. Illi l-iskrittura mhiex milquta minn ebda vizzju li jwassal sabiex din tkun nulla jew invalida;
5. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezibiti;

Semghet lill Avukati difensuri jittrattaw l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti EFW Ltd u t-tieni eccezzjoni tal-konvenuti Raphael Farrugia u Elizabeth Farrugia Wismayer;

KONSIDERAZZJONI JIET

Fl-eccezzjoni taghhom il-konvenuti qed jissottomettu li l-atturi għandhom jagħzlu bejn il-qerq, is-simulazzjoni jew l-izball bhala r-raguni ghala qegħdin jghidu li l-iskrittura mhix valida.

L-azzjoni attrici hija bazata fuq l-artikolu 974 tal-Kodici Civili li jipprovvdli li jekk il-kunsens ikun gie mogħti bi zball, jew mehud bi vjolenza jew b'egħmil doluz ma jkunx jiswa.

Illi f'dana l-istadju l-Qorti hi tal-fehma li ma hemm ebda skorrettezza fl-azzjoni attrici billi f'dana l-istadju għad irid jigi stabblit x'kien li ezattament irrenda vvizzjat il-kunsens ta' l-atturi u dana jista' jsir wara li jigu ezaminati fil-fond il-fatti li taw lok għal dina l-azzjoni. Mhx eskluz lanqas li l-kunsens ta' l-atturi jkun vizzjat b'aktar minn kawzali wahda. F'dan il-kaz dina jista' jkun jew zball minn naħha ta' l-atturi, jew qerq minn naħha tal-konvenuti jew it-tnejn billi wieħed jista' jigi ndott fi zball minħabba qerq ta' haddiehor. Izda l-azzjoni prezenti hija wahda, cjo' rexizzjoni ta' skrittura, pero' bazata fuq aktar minn kawzali wahda.

DECIZJONI

Għal dawn il-motivi
il-Qorti tiddeciedi
billi tichad l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti EFW Ltd u t-tieni eccezzjoni tal-konvenuti Raphael Farrugia u Elizabeth Farrugia Wismayer;
bl-ispejjez kontra tagħhom;
u tiddifferixxi l-kawza ghall-kontinwazzjoni.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----